

26. Ramunder.

a. KÖ, B.F.A. n:r 45 a.	f. ES, I.N.E. Saml. O. A. (F)
b. KÖ, S.L.S. 383, 65.	g. NA, S.L.S. 352, 124. (E)
c. BO, I.N.E. Saml. O. A.	h. FB, I.N.E. Saml. O. A.
d. KY, Nyl. III, 108. (A)	i. LF, R6, 192 (193), 1. (B)
e. Ö. Nl., Nyl. III, 112.	j. LF, S.L.S. 523, 82. (D)

MELODI.
Översikt.

a. Ål, Kökar.
Sj. Karolina Finneman.

Fonogr. Otto Andersson. *Varianter.*
Kop. Greta Dahlström.

1. Fem-ti al-nar ti bu-xe -- tyg och fem-ton ti bu-xe -- rem-mor.
 Det-ta gör mig näs-tan strång, sa - de Ra - mun - der, jag får nog
 stig min jäm - na gång, sa -- de Ra - mun - der.

2.¹ Ramun-der gick sig i ber - get in, där al - - la små trol - lor - na
 så - to. Och al - - la små troll som i ber - get satt, - de
 mån - de för Ra - mun - der grå - ta. Grå - ten int för mej, sa - de
 Ra - mun - der. Jag lo al - - der åt er, sa - de Ra - mun - der.

3. Och Ramun-der bör - ja - de ras - ka och slå lik - som en mo - - di - ger

¹ Ett fragment av v. 2, där sångerskans minne svek, har utlämnats.

hjal - te. Och al - - la små troll som i ber - get satt, de
 mån - de till jor - den ned fal - la. Här in - ne rå - der jag, sa - de
 Ramun - der. Här in - ne står mig mycket bra, sa - de Ra - mun - der.

4. [Ra - mun - der] gick sig ett styc - ke fram, där fick han se stor jät - tu - ren
 stån - da. (Och jät - tu - ren tog i) Och Ra - mun - der tog i
 jät - tu - rens skägg, så slet han köt - tet från tändren. Vål il - la gri - nar
 du, sa - de Ramun - der. Dess vär - re sir du ut, sa - de Ramun - der.

5. Och Ra - mun - der tog sitt sto - - ra svärd, det han kal - la Dum - lin - gen
 dy - ra, och hug - ger så jät - tu - rens hu - vud å, så det for tri
 span - ska mi - lar. Jag tänk - te att det in - te skul - le ta, sa - de
 Ramun - der. Men det nap - pa li - ka bra, sa - de Ramun - der.

b. *Ål*, Kökar, Österbygge.Sj. *Juliana Hollmén*, f. 1867.Uppt. *Greta Dahlström* 1925.

Och Ramun-der var sig en bätt - re man, om han ha-de bätt - re
 klä - der. Och frö - ken hon gav ho-nom klä - der-na ny ut - av
 bast och bul - dan det gro - va. Det - ta pas-sar in - tet bra,
 sa - de Ramun-der. Det - ta vill jag in - tet ha, sa - de Ramun-der.

c. *Nl*, Borgå, Kurböle.Sj. *Lovisa Blomkvist*, f. 1846.Uppt. *Otto Andersson* 1908.

Ra-mun-der vo - re en bätt - re kar, om han ha-de bätt - re
 klä - der. Drott-nin-gen gav ho-nom klä - der-na grov, bä - ra bast och blag-
 garn det gro - va. To - ko vill jag in - te ha,
 sa - de Ra-mun-der. To - ko stå mig in - te väl i
 lag, sa - - de Ra - mun - der den un - - ge.

d. *Nl*, Kyrkslätt.

Ra-mun-der skul-le va-ra bätt - re karl, ba - ra han sku ha bätt - re
 Drott-nin-gen gav ho-nom klä - derna ny, bas - - tu blag - garn det

¹ även

klä - - der.
gro - - va. To-ko vill ja in - te ha, sa - de Ra-mun-der.

To-ko står mig in - te bra, sa - de Ramun-der den un - ge.

e. Ö. Nl.

Och Ra-mun - der skul - le va - ra bätt - - re karl, ba - ra
han sku ha bätt - re klä-der. Drott-nin-gen gav ho-nom klä-der-na ny,
bas - - tu - blag - garn det gro - va. To-ko vill ja in - te ha, sa - de
Ramun-der. To-ko står mig in - te bra, sa - de Ramun-der den un - ga.

f. Nl, Esbo.

Sj. *Johanna Lindström*, f. 1839.

Uppt. Otto Andersson.

g. Åb, Nagu, Nötö.

Sj. *Eva Jansson*, f. 1841.

Uppt. Greta Dahlström 1923.

Ramun-der gån-gar sig i kam - ma-ren in, där al - la små
Och hör ni små skräd-da-re vad jag nu sä-ger er, vill ni sy åt

skräd-da - re - na sut - to.
Ra - mun - der klä - der. Var - för ic - - ke de, sa - de

skräd - da - re. Det gör oss in - tet men, sa - de skräd - da - ren den un - ge.

h. Åb, Finby, Pettu.
Sj. *Tilda Troberg.*

Uppt. Otto Andersson.

Fem - ti - o al - nar till by - xe - tyg och fem - ton till lin - nin - gar och

rem - mor. Gör de mig för trång, sa - de Ramunder. Att jag måt - te få min

gång, sa - de Ramun - der den un - ge.

i. Öb, Lappfjärd.
Sj. *J. H. Runbäck.*

Uppt. J. E. Wefvar—G. Appelberg 1877.

Drott - nin - gen skänkte ho - nom klä - der - na ny av lin - tyg och

blagarn det gro - va. Nej, så - dant vill jag in - tet ha, sa - de Ramunden, ty

det - ta pas - sar mig ej bra i lag, sa - de Ramun - den den un - ge.

j. Öb, Lappfjärd.
Sj. *Selma Ros*, f. 1878.

Uppt. Alfhild Adolfsson 1930.

Och Ram - un - der han tänk - te till en bätt - re kar att bli, om

han nu ny - a klä - der skul - le ha - va. Och drott - nin - gen skänkte ho - nom

klä - der - na ny allt ut - av linn och bla - gan - det så gro - ver. Så - dan vill jag
in - te ha, sa - de Ramunder. Den pas - sar mig ej bra i lag,
sa - de Ramunder den un - ge.

- TEXT. A. KY, Nyl. III, 108. (d) D. LF, S.L.S. 523, 83. (j)
Översikt. B. »Ramunds visa», LF, R3, 165, E. NA, S.L.S. 352, 124 b. (g)
149. (i) F. ES, Svenssons saml. 6, 4. (f)
C. HI, S.L.S. 82, 282.

Varianter.

A.

Kyrkslätt.

1. Ramunder skulle vara bättre
karl,
bara han sku ha bättre kläder.
Drottningen gav honom kläderna ny,
bastu blaggarn det grova.
»Toko vill ja inte ha»,
sade Ramunder.
»Toko står mej inte bra»,
sade Ramunder den unge.
2. Ramunder skulle vara bättre karl,
bara han sku ha bättre kläder.
Drottningen gav honom kläderna ny,
silke och sammet det fina.
»Toko vill ja gärna ha»,
sade Ramunder.
»Toko står mej ganska bra»,
sade Ramunder den unge.
3. Och Ramunder gick sig i sten-
stugan in,
där alla små skraddare voro.
»Och hören vad jag nu eder säga vill,
säg vill ni göra Ramunder kläder?»
»Varför inte det,»
sade Ramunder.
4. Och femtio alnar till byxetyg,
och femton till byxeremmar.
»Det är nu alltför trångt»,
sade Ramunder.
»Jag kan int stig min rätta gång»,
sade Ramunder den unge.
5. Och Ramunder steg i skeppet in,
så de knaka och braka i varje vrangat.
»Int förgås vi än»,
sade Ramunder.
»Vi ska segla än»,
sade Ramunder den unge.
6. Ramunder steg sig ett stycke på
land,
där såg han var sju jättar stånda.
Den minsta sa: »Ramunder tar jag
uppå lillfingret mitt
och kastar honom högt över stängen.»
»Ja int allena du»,
sade Ramunder.

sade Ramunder.

»Ja fast ni kommer alla sju»,
sade Ramunder den unge.

7. Och Ramunder tog till storsvärdet
sitt,
det han kallade Dymlingen dyra.
Slog han så sju jättars huvud utav,
så att de blödde till döda.
»Där ligger ni nu alla sju»,
sade Ramunder.
»Här står jag karl ännu»,
sade Ramunder den unge.

8. Ramunder gick sig ett stycke
fram,
där såg han storjätten stånda.
»Du har tänkt att narra mig»,
sade Ramunder.
»Men nu skall jag hårda dig»,
sade Ramunder den unge.

9. Och första taget de togo ihop,
så togo de med händer.
Och Ramunder ryckte i jättens skägg,
så att tandköttet lossa från tänder.
»Illa grinar du väl nu»,
sade Ramunder.
»Men värre ser du ut»,
sade Ramunder den unge.

10.¹ Och Ramunder tog till storsvär-
det sitt,
det han kallade Dymlingen dyra.
Slog han så storjättens huvud utav,
så mycket sju par oxar kunde draga.
»Och där så ligger du nu ren»,
sade Ramunder.
»Här står jag karl allen»,
sade Ramunder den unge.

11. Och Ramunder steg sig av ber-
get ned,

där alla små trollena voro,
körde dem alla uti en ring
och dem till jorden dömde.
»Gråten int för mig»,
sade Ramunder.
»Inte hårdar jag mot er»,
sade Ramunder den unge.

12. Ramunder steg uppå borggården
in,
där de lekte boll och gulltärning.
»Vackert leker ni»,
sade Ramunder.
»Får jag leka med»,
sade Ramunder den unge.

13. Konungen öppnade luckor och
damm,
och såg sig ut över nejden.
»Vad ä de för en kämpe så väldig och
stor,
som runnit upp här på min gård»,
sade kungen.
»Och känner du inte mej»,
sade Ramunder.
»Jag är nu allt Ramunder jag»,
sade Ramunder den unge.

14. Ramunder slog sina händer ihop,
så att jorden hon skälva och bäva.
Och alla små fåglar, som sjöngo så.
grant,
till jorden nedföllu de döda.
»Och kommer du int ner»,
sade Ramunder.
»Så rättnu blir jag vred»,
sade Ramunder den unge.

15. »Käre min Ramunder, låt mig
nu lev,
du gör mig alls ingen skada.
Min yngsta dotter vill jag gå åt dig,
och halva mitt rike med henne.»

¹ I en uppt. från Pojo finnas här följande verser:
Det andra taget de togo ihop,
så togo de med vrede.
Det stora blodberget de stodo uppå,
det trampa de neder i lera.

»Din yngsta dotter tar jag när jag vill»,
sade Ramunder.

»Och halva ditt rike därtill»,
sade Ramunder den unge.

16. »Käre min Ramunder, låt mig
nu lev,
du gör mig alls ingen skada.
Min äldsta dotter vill jag ge åt dig,
och hela mitt rike med henne.»
»Din äldsta dotter tar jag när jag vill»,
sade Ramunder.

»Och hela ditt rike därtill»,
sade Ramunder den unge.

17. Och Ramunder tog till stor-
svärdet sitt,
det han kallade Dymlingen dyra.
Slog han så konungens huvud utav,
så blodet rann an till döda¹.
»Där ligger du allt ren»,
sade Ramunder.
»Har står jag karl allen»,
sade Ramunder den unge.

B.

Lappfjärd. Sj. J. H. Runbeck. Uppt. J. E. Wefvar 1875—1876.

1. Drottningen skänkte honom klä-
derna ny
av lintyg och blagarn det grova.
»Nej sådant vill jag intet ha», sade
Ramunden,
»ty detta passar mig ej bra i lag»,
sade Ramunden den unge.

2. Drottningen skänkte honom klä-
derna ny
av sammet och silke det fina.
»Ja sådant vill jag hav», sade Ramun-
den,
»ty detta passar ju mig bra i lag»,
sade Ramunden den unge.

3. Och Ramunden gångar sig på
skräddarhuset in,
där alla de små skräddare såto.
»Men hören käre skräddarmästare,
vill ni sy åt mig ett par böxor?
Men gör dem intet trång», sade
Ramunden,
»att jag får gå min räta gång»,
sade Ramunden den unge.

4. »Hundrade alnar till byxetyg,
femtio till byxespänntampar,
men gör dem intet trång», sade
Ramunden,

»att jag får gå min räta gång»,
sade Ramunden den unge.

5. Och Ramunden han tacklade
skeppena sju
och foro över havet det svarta,
där mötte han jätten den stora.
Och första taget de nappades,
så trampade de hälleberget ner i lera.
Och andra taget nappade Ramunden
i jättens långa skägg,
så att köttet det lossnade från tändren.
»Och illa grinar du», sade Ramunden,
»men ännu värre ser du ut»,
sade Ramunden den unge.

6. Och Ramunden han tacklade
skeppena sju
och foro över havet det röda.
Där kommo han på trollebergit in,
där alla de små trollena såto.
»Varför jäven gråter du», sade Ramun-
den,
»jag gråter intet er»,
sade Ramunden den unge.

7. Och Ramunden han tacklade
skeppena sju
och foro över havet det svarta.

¹ Pojo: Högg han då konungens huvudet utav, så att det flög femton spanska mila.
Anm. i Nyl. III.

Då kommo han på där tre konungar
stridde.

»Och denna lek passar mig förbajska
bra», sade Ramunden,
»ty här skulle jag visst vill va»,
sade Ramunden den unge.

8. Konungen blev rädd och sprang
inom lås och lykta dörrar.
Ramunden han fattade dörrerna fast,
så gångjärnen lossnade från väggen.
»Nu är jag väl kommen in», sade
Ramunden,
»men tänk vad jävel det kostar på
tjuvapälsen din»,
sade Ramunden den unge.

9. Konungen bödo honom halva
riket sitt
och yngsta dottern till äkta.
»Dottern din tar jag när jag vill», sade
Ramunden,
»och riket ditt det hör mig till»,
sade Ramunden den unge.

10. Då drogo han upp hans långa
svärd
och högg hans huvud av,
så att det flög sju spanska milar.
»Här skall du få si», sade Ramunden,
»för att intet vill låta mig vara med dig»,
sade Ramunden den unge.

C.

Hitis, Böleby. Sj. Gustaf Söderman, f. 1807. Uppt. J. E. Wefvar 1878—1879.

1. Ramunder vore en bättre kar,
om han hade bättre kläder.
— — — — —
— — — — —

2. Drottningen gör Ramunder klän-
ningen ny
av bastblagarn det grova.
»Detta vill jag intet ha,
det står mig intet bra»,
sade Ramunder den unga.

3. Drottningen gjorde honom en
klänning ny
av silke och sammet det fina.
»Ja detta vill jag ha,
det står mig ganska bra»,
sade Ramunder den unga.

4. Ramunder gick till skraddaren in:
»Vill du göra åt mig en klänning ny?»
sade Ramunder den unga.

5. »Femti alnar till byxetyg,
femtio skall vara till rimmar.
Detta skall du göra mig,
om du skall byxorna sömma»,
sade Ramunder den unga.

6. »Men gör ej byxorna trång,
att jag får gå min gång»,
— — — — —
sade Ramunder den unga.

7. Ramunder stiger i skeppet in,
det brakar i var en vrånga.
Alla båtsmän, som på skeppet var,
tänkte det skulle förgånga,
— — — — —
sade Ramunder den unga.

8. »Intet förgås vi här,
då vi segla likväl»,
— — — — —
sade Ramunder den unga.

9. Han segla över till jättrarnas land,
allt där som jättrarna bodde.
Förste man, som på landet sprang,
var Ramunder den förste.

10. »Våga inte mer,
våga inte fler»,
— — — — —
sade Ramunder den unga.

11. Ramunder gick sig åt vägen
fram,

där han såg sju jättrar stånda
— — — — —

12. Jättrarnas äldste son, som mäktigast i hopen var (sa):
»Tar jag dig på mitt minsta finger,
så skall jag kasta dig över stånga.»

13. »Icke allenast du,
kommen alle sju»,
— — — — —
sade Ramunder.

14. Ramunder drog ut sitt förgyllene svärd,
som han kalla dymblingen den dyra.¹
Så hugd han alla sju jättrarnas huvud av, och blodet det rann dom till döda.

15. »Där liggen I alle i rad,
ännu står jag kvar»,
— — — — —
sade Ramunder den unga.

16. Ramunder gick sig ett stycke fram,
där såg han stor jättturn stånda.
Hundra alnar så vore han lång,
och femti så vore han bred.

17. Och starka gråberget de stodo uppå,
så trampa de ner till lera.
— — — — —

18. Och första taget de togo ihop med händer.²
Ramunder fatta i jätturins skägg,
så kyttit lossa från tänder.
»Illa grinar du,
sju värre ser du ut»,
sade Ramunder den unga.

19. Andra taget de togo ihop så togo de ihop med vrede.
»Detta blir en hårdan lek»,
sade jättturn
»Det är nyss begynt»,
sade Ramunder den unga.

20. Ramunder drog ut sitt förgyllene svärd,
som han kalla dymbling den dyra,
så hugd han stora jätturns huvud av,
som sju par oxar knaft orka draga.

21. Han lasta skeppena sju med gull och ädla stenar
och segla tillbaka till kejsarens land och in på borggården.

22. Kejsaren ut genom fönstret såg:
»Vad är det för en kämpe,
som har kommit på vår gård?»
— — — — —

23. »Tala icke mer,
tala icke fler,
jag har lust att mörda dig»,
— — — — —
sade Ramunder den unga.

24. Kejsaren han stängde sina dörrar fast.
Ramunder fatta i dörren med hast,
så gångjärnen remna och murana sprack,
och stenarna ramla neder.

25. Ramunder drog ut sitt förgyllene svärd,
som han kalla dymblingen den dyra.
Så hugd han kejsarens huvud av,
och det flög femton spanska milar.

¹ En del säga: ymliga dyra d. v. s. ganska dyra. *Anm. av uppt.*

² Somliga säga: som vänner. *Anm. av uppt.*

D. (str. enl. A: 1, 2³⁻⁸, 3, 4). Lappfjärd. Sj. Selma Ros, f. 1878. Uppt. A. Adolfsson 1930.

E. (3, 4, 1³⁻⁸, 2³⁻⁸, 9³⁻⁸). Nagu, Nötö.

Sj. Eva Jansson, f. 1841. Uppt. G. Dahlström 1923.

F. (9, 3³⁻⁸, 4). Esbo. Sj. Johanna Lindström, f. 1839. Lärt visan av sin mor. Uppt. A. P. Svensson.

OTRYCKTA
TEXTER
Översikt.

Avvikelser i D—F enligt A.

¹ Och R. han tänkte till en b. k. att bli D—¹² Om han nu nya kläder skulle hava D—¹³ Jungfrun. . . E; skänkte D—¹⁴ Av bastblagarn d. g. E; Allt utav linn och blagandet så grover D—¹⁵ Sådan D; Sådant E; icke D—¹⁷ Sådant E; Den passar mig ej bra i lag D.

²³ enligt ¹³ E, D —²⁴ Av silke. . . E; Allt utav silk och sametet så finer D—²⁵ Sådant. . . E; Sådan gärna jag vill ha D; —²⁷ Sådant s. m. mycket b. E; Den passar mig så bra i lag D.

³¹ R. gångar sig i kammaren in E; O. R. han gångar ner till skräddarhuset ner D—³³ skräddarer de sutto D; skräddarena sutto E—³⁸ O. Ramunder han frågade av skräddarmästarn till D; O. hör ni små skräddare vad jag nu säger er E; Hör ni mina skräddare v. j. er s. må F—³⁴ Om han nu

nya kläder ville symma D; [Säg] E; sy åt R. k. E; Viljen I åt R. sya F—³⁵ icke D, E, F; Ja. . . F—³⁶ S. skräddarmästaren D; s. skräddare E; s. skräddarn F—³⁷ Det g. oss intet men E; Du sömar icke starkt D; Men ni skall sy mig bra F—³⁸ unga F.

⁴¹ hundrade D; böxetyg D, F; byxatyg E—⁴² femti D; O. f. skall vara till remmar E; böxeremmar F; böxispänntampar D—⁴³ Du skall icke sy den trång D; Jag tror det blir för t. E; Det blir mig nästan för t. F—⁴⁵ J. får ej E, F; Så att jag får stig m. nätter g. D; min lilla g. E.

⁹¹ Ramunder och jätten d. t. i. F—⁹² De togo ihop i det gröna F—⁹³ O. R. tog jätten i skägget och drog F; R. fatta i jitturens s. E—⁹⁴ Och köttet det l. ifrån tändren F; Att köttet det lossar f. t. E—⁹⁵ [väl nu] E, F—⁹⁷ Dess värre E, F.